

Riktlinjer för byggande i Nacka

Riktlinjer för plank, staket och murar

Antagna av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 13 februari 2008

Syftet med riktlinjerna är att definiera när ett plank/staket respektive mur är bygglovpliktigt och när det kan vara lämpligt eller olämpligt att uppföra ett plank med hänsyn till stads- och landskapsbilden respektive utifrån enskilda önskemål och behov.

Ett klassiskt staket på ett kantstöd.

Oregelbundna former är svåra att bedöma. Är du tveksam – kontakta bygglovenheten.

Bygglovplikt

Enligt plan- och bygglagen krävs bygglov för att bygga plank och murar. För staket, spaljéer och stängsel (av typen Gunnebo) krävs inget lov. Det finns ingen nationell definition av vad som skiljer plank från staket, eller murar från kantstöd. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har därför fastslagit följande:

- Staket är en lätt avskärmning som är max 1,1 meter. Bygglov krävs inte. (Observera dock att staket ska vara trafiksäkra och hålla måttet max 0,8 meter över vägbanan vid korsningar och utfarter. Läs mer under [trafiksäkerhet](#).)
- Ett plank är en lätt avskärmning högre än 1,1 meter. Bygglov krävs.
- Mycket genomskinliga avskärmningar som stängsel och spaljéer kräver inte bygglov.
- En mur är en tung konstruktion, fristående eller motfylld med jord/stenmassor på ena sidan. Om konstruktionen bygger mer än 0,5 meter över marken krävs bygglov.
- Kantstöd är en anordning/konstruktion som är motfylld med jord/stenmassor på ena sidan och är lägre än 0,5 meter. Bygglov krävs inte.

Innehåll:

Bygglovplikt

- Bygglovsbefriade plank och murar

Anpassning och utformning

- Mellan grannar
- Plank mot gata
- Detaljutformning

Trafiksäkerhet och olägenheter

- Buller

Handlingar för bygglovsansökan

En låg mur utmed vägen.

Bygglovsbefriade plank och murar

I plan- och bygglagen finns särskilda bestämmelser för en- och tvåbostadshus. För dessa gäller att plank och murar runt skyddade ►

uteplatser inte kräver bygglov om de placeras inom 3,6 meter från bostadshuset, inte är högre än 1,8 meter och inte placeras närmare tomtgränsen än 4,5 meter. Om grannar som berörs medger en placering närmare tomtgräns än 4,5 meter krävs inte heller bygglov. För att undvika problem i framtiden rekommenderar nämnden att man tar ett sådant godkännande skriftligt.

Anpassning och utformning

Stora delar av Nacka har planerats utifrån trädgårdsstadens ideal, med ett oregelbundet gatunät anpassat till topografin och öppna trädgårdsrum. Andra delar av kommunen har utgjorts av fritidshusområden och bebyggts med sportstugor på naturtomter, där gränserna mellan tomterna inte markerades. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens ambition är att värna stads- och landskapsbilden. Nämnden har därför en restriktiv inställning till åtgärder som inverkar negativt på den öppna karaktären.

Mellan grannar

Kortare plank i normalhöjd (upp till 1,8 meter) mellan grannar inne på fastigheterna bedöms normalt anpassat till landskapsbilden. Detta gäller dock inte i kulturhistoriska miljöer som till exempel Storängen eller Saltsjöbaden. Där ska den unika öppna landskapsmiljön även inne på tomterna värnas och bevaras, då den är en viktig del i helhetsupplevelsen. Varje ansökan ska bedömas för sig utifrån platsens förutsättningar.

Plank mot gata

Plank ut mot vägen påverkar normalt stads-

Ovan: Det böljande, öppna landskapet i Storängen.

Till höger: Ett detaljrikt och vackert utformat plank anpassat till huset. Detaljrikladomen gör det också mindre attraktivt för klotter.

och landskapsbilden på så sätt att öppenheten och rymden försvinner. Smalare gaturum, typ villagator, som är helt inplankade upplevs då slutna, frånvända och otrygga. Dessa plank bedöms därmed normalt inte som anpassade till stads- och landskapsbild. Det är vanligt att detaljplanen förhindrar att plank byggs mot vägen, genom bestämmelser om att marken inte får bebyggas (s.k. punktprickad mark).

Detaljutformning

Plank, staket, spaljéer och murar kan utformas på många sätt. För att få en vacker helhetsverkan är det viktigt att utformningen är väl genomarbetad både till färg, form och materialverkan. Anpassningen gäller både till husen på den egna tomten och till gatan och området. I utsatta lägen är det också viktigt att utforma planket så att klotter motverkas. ▶

Trafiksäkerhet och olägenheter

Tänk på trafiksäkerheten! Plank, staket och häckar får därför inte vara mer än 0,8 meter höga i korsningar och vid utfarter. Då kan den som sitter i bil ha fri sikt.

Vi följer Vägverkets riktlinjer som innebär att i korsningar på bostadsgator bör en sikttriangel med sidorna 10 meter räknat från vägbanans kant vara fri från siktskymmande föremål på en höjd av 0,8 meter, mätt från vägbanan. Vid utfart från tomtmark bör en sikttriangel med sidorna 2,5 meter räknat från vägbanans kant vara fri från siktskymmande föremål på en höjd över 0,8 meter, mätt från vägbanan. Observera att riktlinjerna alltså även gäller siktskymmande häckar och buskage.

Prata ihop dig med grannen om du tänker bygga nära tomtgräns. Tänk på att till exempel inte skugga eller skärma av grannens sjöutsikt med ditt plank.

Buller

Buller är en omständighet där vinsten för den enskilde kan väga över det allmännas intresse

Ett stängsel i en korsning ger god sikt och är därmed bra ur trafiksäkerhetssynpunkt.

av en öppen stads- och landskapsbild. Som bullrigt menas när riktvärdena i Boverkets byggregler (55 dBA ekvivalentnivå) överskrids.

Tänk på att utforma plank i bullriga miljöer så att reflektionseffekter inte skapas. För att fungera som ett bullerskydd måste också speciella krav på konstruktionen uppfyllas. ■

I bullerutsatta lägen kan plank ge tystare miljöer (överst). Ett plank ut mot trafikerad väg. Planket har på ett fint sätt tagit upp samma färg som finns i husets fönsterdetaljer.

Handlingar som krävs vid ansökan om bygglov

- Ansökningsblankett. Finns på kommunens webbplats, www.nacka.se.
- En situationsplan i form av utdrag ur primärkartan. Beställs från Lantmäteriet via 08-718 80 00.
- Elevation: en skalenlig ritning av muren/planket rakt framifrån.
- Beskrivning av materialval och färgsättning.
- För plank i bullerutsatta miljöer krävs även bullerutredning med maxnivå respektive ekvivalentnivå över dygnet.
- För murar som inte byggs av prefabricerade så kallade L-stöd krävs även en sektionssritning som visar konstruktionen. För dessa murar krävs också bygganmälan. Bygganmälan görs på samma blankett som ansökan om bygglov.
- Bifoga gärna grannars godkännande!

Skicka din ansökan till: Nacka kommun
Bygglovenheten
131 81 Nacka